

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

อยู่กับโลกด้วยความสงสารล้วน ๆ

ทองคำที่ได้แล้วทั้งหมดทั้งที่เข้าแล้วและยังไม่ได้เข้าเป็นจำนวนทองคำ ๕,๖๕๙ กิโลกรัม ดอลลาร์ได้ ๗,๓๐๗,๕๙๐ ดอลลาร์ อันนี้รวมทั้งที่มอบแล้วและยังไม่ได้มอบ ที่มอบไปแล้ว ๗ ล้าน ๒ แสนดอลลาร์ เมื่อวานนี้ทองคำได้ ๒๘ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๓๑๐ ดอลลาร์

เมื่อวานนี้ไปทำอุเทน ทางโน้นบอกว่าตึกเสร็จเรียบร้อยแล้วเราเลยไป ไปดูทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว ทั้งหมด ๑๒ ห้อง วันนี้ก็จะได้ออนเงินไปทางเรือนจำลาดยาว ตึกสองหลังเสร็จเรียบร้อยแล้ว หมดปัญหา เราเพียงโอนเงินหรือส่งเงินไปให้ตามทางโน้นต้องการเท่าไร ๆ ได้สั่งกับคุณชายว่า บัญชีการจ่ายเงินนี้ จ่ายทางโน้นเท่าไร ๆ ให้เป็นหน้าที่ของคุณชายเอง เราบอก คือเรามีหน้าที่ส่งเงินให้อย่างเดียว ทางโน้นต้องการ ทางนี้สั่งให้ ๆ บัญชีรายรับรายจ่ายให้ทางโน้นรับทั้งหมดเลย คือเราจะไม่เกี่ยว เป็นแต่เพียงส่งตามที่ทางโน้นต้องการเท่าไร เราสั่งให้ ๆ เป็นกังวลมากนะ ทางโน้นก็รับเรียบร้อยแล้ว ลงทะเบียนบัญชีทั้งหมด การจัดการจ่ายเท่าไร ๆ เรือนจำลาดยาว ให้ลงบัญชีทั้งหมด เราก็เป็นแต่เพียงส่งเงินให้เท่านั้น

ลาดยาวของน้อยเมื่อไรเราคิดแล้ว เฉพาะตึกใหญ่ที่เป็นเรือนนอนของนักโทษหญิงก็ ๓ ชั้น ใหญ่ยาว สองหลัง ตึกหนึ่งเป็นเรือนนอนของนักโทษ ตึกที่สองเกี่ยวกับพวกหญิงพวกยาพวกหมอม นี่ก็ ๓ ชั้นเหมือนกัน เราคิดว่าเวลาเราไปทำอย่างนี้แล้ว เขาจะต้องขอพวกเศษพวกเลยอะไร ๆ เพราะเคยมีเคยเป็นเสมอ เฉพาะโรงพยาบาลก็เพิ่มให้ ๆ คือเขาขออะไร ๆ ก็ให้เพิ่ม ๆ ตามส่วนที่ขอ ลาดยาวนี้เราทราบแน่นอนแล้ว เขามีความจำเป็นเต็มที่อยู่แล้ว ขาดแคลนเอามากทีเดียว จนกระทั่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์มาหาเราเลย เราก็ไปดู ไปดูเรียบร้อยแล้วก็ตกลงกันเลย ตกลงให้ ทีแรกก็มีหลังเดียว เราไปเห็นความจำเป็นเกี่ยวกับเรื่องหญิงเรื่องยาอีกก็เลยให้อีกหลังหนึ่ง เป็น ๓ ชั้นด้วยกัน

เขาอาจจะมียะไรอีกปลีกย่อย เราก็คิดว่าเรียบร้อยแล้ว เป็นโอกาสที่เขาจะได้เราก็ควรให้เขาตามโอกาสของเขา เราคิดว่าเรียบร้อยแล้ว เป็นแต่เพียงว่าคอยฟัง จากสองหลังแล้วนี่จะมีอะไรบ้างเราก็จะทำ อันนี้เรามอบเงินไว้ให้เป็นมูลนิธิ ๑ ล้าน ๖-๗ ปีมาแล้ว ที่นี้เขาก็มาถามว่า มูลนิธิก็ได้ตกลงกันว่าให้เอาดอกผลไปซื้อยา แล้วเขามีปลีกย่อยอะไรอีกเขาไม่กล้าเอาเงินจำนวนนี้ออกไป (ตอนนี้ผู้ต้องขังเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น ต้องจ่ายค่ายาค่ารักษา

เพิ่มขึ้น ก็เลยจะมาขอหลวงตาเอาดอกผลไปใช้) เออ นี่ละเราก็ได้พูดรวม ๆ เลย ว่าเงินนี้ เพื่อหยูกเพื่อยาเพื่อความจำเป็นของสถานที่นี้แหละ จะแยกไปไหนก็แล้วแต่เถอะในวงเงิน อันนี้ เราว่าอย่างนั้น เราเปิดให้หมดเลย ให้ตึกสองหลังนี้เสร็จเรียบร้อยเสียก่อนแล้วค่อย พิจารณาอีกทีหนึ่ง

อู๊ย เราก็ไม่ไหวนะ แยกเงินไปทางนั้นทางนี้ แหมไม่ไหว คือมันมากต่อมาก ประหนึ่งว่าสำนักงบประมาณย่อยณะวัดเรา ไม่ใช่ธรรมดาเนะ จึงบอกว่าไอ้ร้อยไอ้พันล้านนี้ เราไม่อยากพูด ถ้าหมื่นล้านขึ้นไปเราจะฟังได้ ขึ้นไปแล้วก็เต็มหู ฟังได้เต็มหู เพราะเราทำ อย่างนั้นมาตลอด เงินของเราที่ได้มาเอามาสร้างวัดนี้ เราเอาไปที่ไหนเราไม่เคย เพราะ ความเมตตาเนะ ไปที่จำเป็น ๆ ทั้งหมด เรียกว่าทั่วประเทศไทยออกจากรนี้ ไม่ใช่เล่นนะ ทุก ภาคเลย แล้วจะมีเงินติดตัวมาจากไหน ก็สมเหตุสมผลกับว่าเราไม่เคยสนใจกับสิ่งเหล่านี้ ด้วย มีแต่ความเมตตา เพราะฉะนั้นได้มามันก็ออกไปสายเมตตาหมดเลย จึงไม่มีเงินติด เนื้อติดตัวเลย

เช่นอย่างเงินที่เหลือที่ธนาคาร เหลือเล็กน้อยเพียงไรคำนวณไว้แล้วเนะนั่น เพื่อนั้น เพื่อนี่ แล้วเพื่อความจำเป็นอะไรอีกต้องเพื่อเสมอ เพราะจ่ายอยู่ตลอด เราจึงได้พูดไว้ว่า เวลาหลวงตาบวชตายนี้ ให้ไปเปิดบัญชีเหมือนอย่างวัดท่านอาจารย์ฝั้นนะ บอกจ้เลย เพราะ นั้นเราเป็นคนไปแกเองนี่นะ เขาโงมตี แล้วโงมตีไม่รู้ สุ่มสี่สุ่มห้าไปโงมตี เราชู่นี้ สมเด็จ มหาวิรวงศ์ วัดนรนาถฯ บึงมหาธาเรนี้ เพราะถูกเขาโงมตีทางหนังสือพิมพ์ เป็นอย่างนั้นนะ มันไม่ได้เอาความจริง ถ้าสิ่งเลวร้ายนี้เข้าทันทีเลย ท่าง่ายที่สุดนะ อันนั้นก็ตามแก้จนเรียบ ร้อยหมดเลย แก่ร้อยเปอร์เซ็นต์เลย เราแก้ละเอียดยิ่งกว่าเขาโงมตี เขาโงมตีก็เขาไม่รู้เรื่อง อะไร บวกเข้ามาก็มาโงมตีตุ้มเลย เราแจกแจงให้ทราบไปหมดเลย ก็เรารู้เรื่องรู้ราว เป็น อย่างนั้นนะ เวลาหลวงตาบวชตายนี้ หากว่าเงินยังเหลืออยู่ในธนาคารเล็กน้อยเพียงไร ท่าน ทั้งหลายจะเอาแบบเขาโงมตีท่านอาจารย์ฝั้นหรือจะเอาแบบไหน นี่เราก็บอกไว้แล้ว เข้าใจ ไหม

มันจะเหลืออยู่เล็กน้อยเพียงไร เรียกว่าเราเพื่อโลกทั้งนั้น วางั้นเลย ไม่มีอะไรผิด คิดดูซิเวลาเราตายก็ยังบอกแล้ว เวลานี้เขียนพินัยกรรมไว้เรียบร้อยแล้ว ให้นักกฎหมาย มา อ่านด้วย ผู้พิพากษาของเล่นเมื่อไรมาอ่านดู แล้วแต่งเรื่องราวให้เรียบริ้อยหมด อ่านแล้ว ไม่มีขัดข้อง ถูกต้องตามกฎหมายทุกอย่าง เวลาเราตายนี้พินัยกรรมนั้นก็ขึ้นแทนเราทันทีเลย เราประกาศเองว่า เวลาหลวงตาบวชตายแล้ว เงินที่จะมาบริจาคเผาศพเผาเมรุตั้งที่ เห็นทั่ว ๆ ไป มีเล็กน้อยเพียงไรให้ตั้งกรรมการขึ้นอย่างเข้มงวดกวดขัน เก็บหอมรอมริบ

เงินจำนวนเหล่านี้ซื้อทองคำเข้าสู่คลังหลวงทั้งหมด ฟังซิว่าทั้งหมด หลวงตาบ๊วยจะเผาด้วยไฟจะไม่เผาด้วยเงิน เราบอกตรง ๆ อย่างนี้เลยในนั้นเสร็จหมดเลย

แล้วเราจะไปเอาอะไรถ้าไม่ใช่มันไปหาโดยเอามาเผาหัวมันเอง ไซ้ไหม ก็เราสร้างแต่ความดี เราไม่ได้สร้างความชั่วพอจะเอาความชั่วของเราออกมาประกาศ ประกาศเท่าไร มันก็เข้าตัวเอง กรรมเกิดขึ้นที่ไหนผลก็เกิดขึ้นที่นั่นไม่ได้เกิดที่อื่น เราบอกแล้ว เรายังวิตกวิจารณ์ที่ถูกโจมตีสู้มั่วสุมทำต่อเรา นี่เราวิตกวิจารณ์เหมือนกันนะ แทนที่จะมาวิตกวิจารณ์เรา เราไม่มี ฟังซิ ก็เราไม่มีอะไรทำไว้ที่เขาโจมตีเรา ไม่มี นั่นฟังซิ มีแต่เรื่องของเขาก่อขึ้นมา ก็เผาเขาเองจะไปไหน นี่เราวิตกผู้นี้ละ บางที่ยังแสบออกมาด้วย ถ้างงขนาดหนักจริง ๆ เรากลับไฟนรกจะเผาหัวอกมันในเมืองมนุษย์นี้หนา จะยังไม่ถึงเมืองผี กว่าจะไปถึงเมืองผีก็ยิ่งเหลือแต่ซากละ เนื้อหนังกรรมในมนุษย์นี้กินกันหมดแล้ว จะเหลือไปแดนนรกนั้นเพียงกระดูกซากเท่านั้นเองพวกนี้ละ มันอดคิดไม่ได้ละ

คือเราไม่มีเลย ที่เขาประกาศออกมาทั้งหมด เรียกว่าไม่มีเลยกับเรา เราสร้างแต่ความดี ฟังซิว่าพิธีพิถันเรื่องการเงินการทองใครจะเกินเรา ฟังซิท่านทั้งหลาย เราทะเลาะทะเลาะไหม ว่าอะไรจริงอันนั้น ๆ แม้แต่จัดอาหารผัดชนิดเดียวชี้หน้าเลย เห็นไหมล่ะว่าไปไหน ๆ ต้องเป็นอย่างนั้นเป็นอื่นไปไม่ได้ โน่นนะ เป็นอย่างนั้นมาตลอด เราปฏิบัติตัวของเรา เวลาฟาดกับกิเลสก็เคยพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังแล้ว เอา กิเลสไม่ตายเราตายเท่านั้น พัดกันเลยไม่มีคำว่าถอย มีแต่ตายทำเดียวกับชนะ นั่น ฟังซิ ความจริงมีในหัวใจมา ยิ่งมาบวชเป็นพระเข้ากับบรรดากับธรรมล้วน ๆ เป็นความจริงแล้วผิงร้อยเปอร์เซ็นต์เลยที่นี้ นิสัยตั้งแต่เป็นฆราวาสมันก็มีอยู่ แต่เราไม่รู้ว่ามีความจริงแค่ไหนในฆราวาส คือเราไม่ทราบว่าคุณสมบัติความจริง เป็นอรรถเป็นธรรมนะ มันก็เป็นตามนิสัยของตัวเอง

เวลามาบวชแล้วมาอ่านธรรมะธัมโม นี่ความสัตย์ความจริงเป็นยังไง มันก็เข้ากันได้หมด โอ้ นี่เรามีความสัตย์ความจริงมาตั้งแต่เป็นฆราวาสแล้วหากไม่รู้เฉย ๆ มาพิจารณาย้อนหลัง คือมันจริง เพื่อนฝูงเหล่า ๆ ไหล ๆ เราไม่คบนะ แน่เป็นอย่างนั้น ฆราวาสด้วยกันไม่คบ คบแต่คนดี เหลว ๆ ไหล ๆ ไม่เอา นี่เป็นปรกติจริงทั้งนั้น

ทำอะไร ๆ ว่าไป ไป ว่าอยู่ อยู่ ว่าทำ ทำ อะไรมาผ่านไม่ได้ ถ้างงว่าตัดสินใจหรือ ลั่นคำพูดออกมาว่า ทำหรือว่าไปแล้วไปเลย อันนี้เราก็คงรู้ว่าเรามีความสัตย์ความจริงตามอรรถตามธรรมมาแต่เมื่อไร มันฝังอยู่นั้นแล้ว เวลามาบวชนี้ถึงมาย้อนหลัง โอ้โฮ มันก็มีความจริงมาตั้งแต่โน้นแล้ว เราอดไม่ได้ ถ้าไม่จริงก็มีแต่หลอกบ้านั้นแหละ ไม่ใช่หลอกใคร เขาบอกว่าไซ้โมยอ้อยเขา บอกว่าผมไม่ได้ไซ้โมย มันไซ้โมยร้อยเปอร์เซ็นต์นี่ อันนี้ไม่จริงเข้าใจ

ไหม ผมไม่ได้ขโมยนะผมหิวมาก ตัดอ้อยไปแล้วจะแบกไปบ้านป่า บอกป่าแล้วถึงจะเอาไปบ้าน ความจริงมันร้อยเปอร์เซ็นต์มันขโมย อันนี้ไม่จริงเราก็บอกชัด ๆ โอ้ มันก็มีปัญญาแก้ตัวเหมือนกันนะ เราก็บอกพิจารณาอีก มันขโมยแท้ ๆ มันยังบอกมันไม่ขโมยมันหิวมาก มันจะตัดอ้อยแล้วไปบ้านเขาเสียก่อนจนกระทั่งผู้ใหญ่ก็เชื่อนะ ทีนี้ทางพ่อตาก็ด้อมไปบ้านเขาละชิ สุเต็กไอ้ ๒ ตัวนั้นมันไปขโมยอ้อยสุ สุรู้ไหม

โยมป่า ไอ้.เขาไม่ได้ขโมย เขาบอกหิวมาก

พ่อตา ไอ้.นั่นละ ตัวมันขโมย มันมาบอกกุกหมดแล้ว

โยมป่า ก็ช่างหัวเขาชิ ว่างั้น ทางนั้นเขาปิดเรื่อยไปเลย เขาบอกว่าเขาไม่ได้ขโมย เขาหิวมากแล้วเขาจะตัดอ้อยไปบ้าน ไปบอกที่บ้านแล้วเขาถึงจะแบกอ้อยกลับบ้านเขาว่างั้น

พ่อตา นั่นละ ตัวมันขโมย มันมาบอกกุกหมดแล้ว

อันนี้ไม่จริงก็บอกตรง ๆ อย่างนี้ คือไม่จริง ขโมยจริง ๆ อันนี้ จริงตั้งแต่เรื่องขโมยไอ้เรื่องที่ว่าไม่ขโมยนี้หลอกเขาทั้งนั้น จนกระทั่งป่าก็เลยเชื่อ ไม่เชื่อยังไง จนผู้ใหญ่ไปถามว่าเด็กไปขโมยอ้อย

โยมป่า เขาไม่ได้ขโมยนะ นั่น เห็นไหมละ เขาบอกเขาหิวมาก เขาตัดอ้อยแล้วเขาจะไปบ้าน

อ้อย.ขโมยเขา หลอกจนกระทั่งผู้ใหญ่เชื่อเห็นไหมละเราก็บอกอันนี้ นี่เรียกว่าหลอกไม่จริง ถ้าเป็นนิสัยเราจริงตลอด ๆ

อันนี้เงินถ้าหากว่ามันยังเหลืออยู่ในบัญชีธนาคารมากน้อยเพียงไร ให้ท่านทั้งหลายทราบเลยว่า จะเหลือไว้ปฏิบัติตั้งนี้ทั้งนั้นไม่เป็นอื่น เราปฏิบัติมาอย่างนั้น จะให้เหลือไว้สำหรับหลวงตาบัวไม่มี ตั้งแต่บาทหนึ่งขึ้นไปเลยเราไม่เคยสนใจ จิตใจมันอยู่กับโลกด้วยความสงสารล้วน ๆ ๆ ตลอดไปเลย

นี่ก็บอกให้ทราบเอาไว้เวลาเราตาย แล้วเขาจะมาโจมตีชนไฟนรกเผาหัวเขานั้นแหละ เวลาเราตายแล้วหาว่าหลวงตาบัวมีเงินเท่านั้นเท่านี้ ทำทำโอ้อวดว่าช่วยชาติบ้านเมือง เวลาตายแล้วมีเงินอยู่เท่านั้นเท่านี้ มันก็ไม่มากแหละ แต่ว่าบอกไว้ให้ทราบเข้าใจไหม ถึงมากน้อยเมื่อไรเวลามันมีเข้ามาเป็นกาลเป็นเวลานะ มันมีมากมีน้อยเป็นธรรมดาแต่เรื่องใหญ่มันครอบไว้แล้ว มีเท่าไรก็เพื่อโลกทั้งนั้น นั่น เราจัดไว้เรียบร้อยแล้ว หัวใจเราเป็นอย่างนั้นตลอด เราไม่เคยมาสนใจกับเรา เพราะความสงสารท่วมท้นยังบอก เรื่องความสงสารนี้ยอมรับครอบโลกธาตุเลย เราจึงได้กล้าพูดละชิ มีแต่เราดูเรื่องของโลกของสงสารเต็มบ้านเต็มเมือง อยากให้โลกมาดูหัวใจเราบ้างเป็นยังไง

จิตใจที่เห็นแก่ความตึบตันอันตู่ ความเห็นแก่ตัว ความตระหนี่ถี่เหนียว ความโลภจนไม่มีเมืองพอดตายทิ้งเปล่า ๆ นี่มันเต็มโลกเต็มสงสารนะ เราอยากให้มาดูหัวใจเราที่มันเปิดโล่งไปหมด ไม่มีอะไรเข้ามาผ่านแล้วเข้ามาติดอยู่ในนี้เลย มาเท่าไรปั๊บไหลออก ไหลเข้าปั๊บไหลออกปั๊บ ๆ ๆ บางครั้งติดหนี้เขา ทางออกมากกว่าทางเข้า มันจำเป็นจะทำยังไง เฉพาะอย่างยิ่งก็คือโรงพยาบาลติด มันจำเป็นจริง ๆ เครื่องไม้เครื่องมือ คนใช้จำเป็นขนาดไหน หัวใจชีวิตจิตใจมามอบไว้กับหมอมหมด ทีนี้หมอไม่มีเครื่องมือจะก้าวออกได้ยังไง นี่ละที่ว่ามันจำเป็น เอ้า ติดก็ติด เอ้า สั่งเลย นั่น อย่างนั้นแหละมีอยู่เรื่อย ๆ นะ มีเรื่อยสำหรับทางฝ่ายโรงพยาบาลมีอยู่เรื่อย ทางอื่นไม่ค่อยมี ทางโรงพยาบาลมีบ่อยแหละ นี่ละด้วยความจำเป็นอย่างนี้ ก็คนใช้หายใจกับหมอ หมอก็หายใจกับเครื่องมือ ไม่มีเครื่องมือก้าวเดินได้ยังไง นี่ละที่เป็นเหตุให้ติดหนี้ เอ้า ติด ติดที่ไรไม่ใช่บ่อย ๆ นะ เป็นล้าน ๆ มันก็หามาใช้จนได้แหละ เวลาได้มา เอ้า เอาไป สักเดี๋ยวดิดอีกอยู่อย่างนั้น

นี่ละอำนาจแห่งความสงสาร ไปที่ไหนเป็นอย่างนั้น หัวใจเราเราบอกจริง ๆ มันไม่มีที่จะก้าวไว้ มีแต่เปิดอยู่อย่างนี้ตลอด ไม่มียังเปิดอยู่ยังอยากจะให้ ๆ แต่มันไม่มีมันเป็นอย่างนั้น นี่ละจิตมีกิเลสดวงเดียวเท่านั้นเป็นภัยอยู่ในหัวใจ มีมากมีน้อยเป็นภัยมากน้อยหัวใจนะ ถ้ากิเลสเข้าไปแทรกตรงไหนเป็นภัยที่นั่น ทีนี้เวลาเปิดออกหมดจนไม่มีกิเลส ไม่มีอะไรมาขวางใจเลย ขึ้นชื่อว่าสิ่งที่เป็นอกุศลไม่มี มีแต่ธรรมล้วน ๆ โล่งไปหมดเลยโลกนะ นั่นละธรรมมีมากน้อยโล่งไปหมดอย่างนี้ ให้ท่านทั้งหลายจำให้ดี ธรรมมีหรือไม่มีฟังเอาซิ ในหัวใจดวงใจนี้ เราเอาใจดวงเดียวนั้นะวัดดู เวลามันหนาแน่นเต็มที่ของมันนี้ โอ๊ย..ไม่มีบาปมีบุญนะ ทำได้หมดแต่ส่วนมากมีแต่เรื่องทำบาป มันทำได้ทั้งนั้นมันไม่กลัว เป็นกลัวตายกลัวบาปกลัวบุญอะไร มีแต่อยากได้อยากทำอย่างเดียว ฟุ้ง ๆ เลย นี่เวลากิเลสมันมีอำนาจมาก

กิเลสมันเป็นอารมณ์คือมันฝังอยู่ในใจ แสดงอารมณ์ขึ้นมาให้เป็นความอยาก ความอิจฉาพยาบาท อาฆาตจองเวร หรือความตระหนี่ถี่เหนียวอะไร เหล่านี้มีแต่อารมณ์ของกิเลสให้ท่านทั้งหลายจำเอานะ สิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายกระทบกระทั่งนอนตนทั้งผู้อื่น มีแต่เรื่องกิเลสทั้งนั้น นี่คือกิเลส อารมณ์มันผลักดันออกมาให้อยากนั้นให้อยากนี้ ส่วนมากทำอย่างนั้นเป็นแต่เรื่องทางของกิเลส ไม่ใช่อยากเป็นธรรมนะ อยากเป็นกิเลสทั้งหมด อยากทำอะไรก็เป็นเรื่องของกิเลส นี่คืออารมณ์กิเลสที่มันผลักดันออกมาให้อยาก ๆ ๆ ไม่หยุด จำเอาไว้ว่าอารมณ์ของกิเลส ถ้าอารมณ์ของธรรมมันสวนทางกัน อยากทำดีทำดี อยากทำบุญให้ทาน แม้แต่เห็นสัตว์ที่ทุกข์สภาพอยู่ตามถนนหนทางสงสาร นั่นละธรรม มองเห็นแล้ว

สงสาร ควรแก้ไขหรือช่วยเหลือได้ยังไงก็อยากช่วยเหลือ แม้แต่สัตว์มันก็เป็น จิตมันวิ่งเข้าไปหา คิดหาทางช่วยเหลือ นี่เรียกว่าธรรม

จากนั้นควรแก้ไขยังไงก็แก้ เช่น ควรให้อาหารมันก็ให้ ให้อะไรก็ให้ แล้วแต่จะให้ จากนั้นมาก็ตั้งแต่เด็กขึ้นไปหาผู้ใหญ่และทั่วโลกมันก็เป็นอย่างนั้น เวลาจำไปแล้วมันไม่ได้ถามชื่อถามนามถามชาติวรรณะกันนะ อยู่ใกล้ไกลที่ไหน บ้านไหนเมืองไหนมันไม่ได้ถาม มันดูความจำเป็นก่อนแล้วเข้าใจไหม ความจำเป็นนี้ควรจะแก้ไขด้วยวิธีใด มันจะจับเข้าตรงนั้นก่อน มันไม่ไปสนใจกับชาติชั้นวรรณะนะ จับเข้าตรงนั้น ที่นี้ผู้้นพื่อได้รับการสงเคราะห์จากทางนี้แล้ว ทางนั้นก็ไม่ได้ถามเหมือนกันว่าชาติชั้นวรรณะเป็นยังไงใช้ไหม เห็นว่าคนที่ดีเมตตาสงสารมันจ่อเข้าไปตรงนั้นเลยเข้าใจหรือ นี่ละเรื่องธรรม ธรรมเป็นอย่างนั้น มีตั้งแต่เป็นทางที่ดี ๆ ๆ ต่อเขาต่อเราต่อโลกต่อสงสาร ตั้งแต่ต่อแคบแล้วก็ต่อกว้าง ๆ ไปเลย นี่เรียกว่าธรรม เกิดในหัวใจดวงเดียวกันนี้ ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้

เวลากิเลสมันหนาแน่นตัวของเราเป็นภัยต่อตัวของเราทั้งตัวเลยนะ เวลามันมีมาก ๆ เป็นภัยทั้งหมดในตัวของเรา เรื่อย่าภูมิใจกับอารมณ์ที่เกิดอยู่ภายในใจของเราว่าจะมีคุณต่อเรายังไง เป็นมหาภัยทั้งนั้น มากเข้า ๆ ถ้าเราหลงตามมันเท่าไรยิ่งเป็นมหาภัย นี่คือกิเลสเป็นภัยต่อใจ ที่นี้ธรรมะมีมากมีน้อยจะขยายออกกว้างออกไป ๆ ดีไปหมด จนกระทั่งคิดอยากทำบุญให้ทาน บำเพ็ญภาวนารักษาศีล จิตใคร่ต่อทางดีไปเรื่อย ๆ นี่เรียกว่าธรรม เกิดขึ้นจากใจ คือมันอยู่ในใจด้วยกันทั้งสอง ทางนี้ก็อารมณ์เป็นธรรมก็ออกทางด้านธรรมะ ทางนี้อารมณ์เป็นกิเลสฝ่ายต่ำ ฝ่ายทำลายตัวเองมันก็ออกเพื่อทำลายตัวเอง ที่นี้ฝ่ายดีก็คือฝ่ายศีล ฝ่ายธรรม ฝ่ายบุญ ฝ่ายกุศลออกทางนี้ก็กว้างเข้ามาหนุนตัวเอง นี่ละให้จำเอานะ

โหย้.มันชัดจริง ๆ ไม่ได้พูดเล่น ๆ นะ พูดให้ท่านทั้งหลายฟัง พูดแบบจิต ๆ ชัด ๆ เมื่อไรพูดกับท่านทั้งหลาย พูดถอดออกมาจากหัวใจนี้ มันแน่นอยู่ในหัวใจนี้ ใครเชื่อไม่เชื่อมันไม่สนใจกับใคร ก็ตาเห็นอยู่จ้อยอยู่กับตานี้เราจะไปหาใครมาเป็นพยาน เมื่อตาของเราเห็นอันไหนแล้วหาใครมาเป็นพยาน อันนี้จิตก็เหมือนกัน กับความจริงทั้งหลายคือธรรม มันก็จ้อยอยู่อย่างนั้นแล้วจะหาใครมาเป็นพยาน เพราะฉะนั้นการพูดมันถึงฟัง ๆ ละซิ ทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีคำว่าจิตว่าชัด ถ้างธรรมได้หมุนตัวออกไปแล้ว เหมือนกับกิเลส กิเลสถ้าวเวลามันหมุนไปทางของมันแล้วก็เอาโลกนี้แตกขาดสะบั้นไปหมด นั้น อำนาจของกิเลส อำนาจของธรรมก็กิเลสขาดสะบั้นไปเหมือนกัน นั้นฟังซิ เอาละเท่านั้นละนะ ที่นี้ให้พร

อ่านและฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่
www.Luangta.or.th or www.Luangta.com